

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) izsaka pateicību par saņemtajiem dāvinājumiem LNB krājumam aizvadītajā 2025. gadā

2025. gads – latviešu grāmatas 500. jubileja, kurā ar jaunu spēku un pārliecību novērtējām grāmatas un rakstītā vārda nozīmi gan katrs savā personīgajā izaugsmē, gan Latvijas valsts un latviešu nācijas tapšanas ceļā. Katrs šogad saņemtais dāvinājums grāmatniecības piecsimtgadē ir īpašs un nozīmīgs.

Dāvināto vienību kopskaits pārsniedz vairākus tūkstošus, liela daļa no tiem ir vēl bibliotekārās apstrādes un katalogizācijas procesā. Tādēļ, lai raksturotu dāvinājumu saturisko daudzveidībai un izdevumu veidus, minēsim tikai dažus konkrētus piemērus:

- Artis **Āre** (vectēva Zigurda Pikmaņa veidotie un personīgās kolekcijas plakāti);
- asociācija **Baltische Vereniging** (Nīderlandē) un Jans Prigoda (regulāri saņemtais asociācijas informatīvais izdevums);
- Anita **Batarags** (ASV, sikiespieddarbi un citi materiāli no tēva Andra Padega (1929–2024) bibliotēkas un personīgā arhīva);
- Ilgonis **Bērsons** (materiāli LNB speciālajiem krājumiem, tai skaitā nošu eksemplāri ar komponista Aldoņa Kalniņa (1928) parakstu);
- Varis **Bokalders** (autora, pazīstamā latviešu izcelsmes Zviedrijas ekoloģiskās būvniecības arhitekta darbu izdevumi un to tulkojumi vairākās valodās);
- Daina **Bolšteins** (ASV, videoieraksti, kuros fiksēti kultūras notikumu apskati, video žurnāli, teātra iestudējumu, koncertu ieraksti (piemēram, Latviešu Kultūras dienas, Draudžu dienas Katskiļos, Latvijas teātru un kora “Ave Sol” viesizrādes u.c.; datējums – pagājušā gadsimta 80. gadi līdz 2000. gadu sākumam; trimdā izdotas grāmatas u.c. materiāli);
- Andrejs Māris **Eizāns** (ekslibru izstāžu plakāti ar latviešu mākslinieku piedalīšanos; divas apjomīgas ekslibru kolekcijas – mākslinieču Dzidras Ezergailes (1926–2013) un Ainas Karlsones (1935–2012) darbi, vairāk nekā 1000 vienību);
- **Dānijas Kultūras institūts** (Dānijas Filmu institūta no 2000. līdz 2020.g. izdotās spēlfilmas, dokumentālās un bērnu filmas plašā tematiskā aptvērumā – zināmas, godalgotas dāņu filmas, mazāk zināmu jauno autoru darbi DVD un *Blu-ray* disku formātā; mūzikas ieraksti dāvinājumu (CD, audiokasetes, skaņuplates) – dāņu un latviešu klasiskā un populārā mūzika, tai skaitā grupas “Zodiaks” skaņuplate ar visu grupas dalībnieku autogrāfiem);
- Lolita **Fūrmane** (LNB Mūzikas krājumam nodotais komponista, pianista un pedagoga Jāņa Ķepīša (1908–1989) mantojums, no kura lielāko daļu veido nošu manuskripti);
- grafiķis Reinis **Gailītis** (vairāki savu darbu dāvinājumu LNB grafikas kolekcijai);
- mākslinieks Indriķis **Ģelzis** (vairāki ar roku veidoti plakāti, kas radīti 6. novembra protestiem Doma laukumā, ar mākslinieka parakstu; dāvinājumā arī divi citi protesta plakāti);
- Aigars **Inķis** (grāmatas, speciālo krājumu materiāli, saistīti ar latviešu grāmatniecības vēsturi no tēva Raimoda Inķa bibliotēkas);
- komponists Romualds **Jermaks** (autora nošu izdevumi LNB Mūzikas krājumam);
- **Jūrmalas muzejs** (videokasetes ar Jūrmalas televīzijas raidījumu ieraksti un citi materiāli par pilsētas aktualitātēm 1999./2000. gadā);
- Jānis **Kažociņš** (dažādi materiāli no tēva Induļa Kažociņa (1928–2017) un personīgās bibliotēkas: vairāki manuskripti, retāk sastopami trimdas izdevumi, audiokasetes);
- **Kijivas Tarasa Ševčenko Nacionālā universitāte** (grāmatas *Ukrainas grāmatu plauktam/ Українська книжкова полицка!*);
- biedrībai “**Kultūras centrs Latvija-Ukraina**” un ukraiņu rakstnieks Andrijs **Ļubka** (grāmatas *Ukrainas grāmatu plauktam/ Українська книжкова полицка!*);

- Sarmīte **Kviesīte** (fotogrāfijas – materiāli no personīgā arhīva, saistīti ar fotogrāfi Zentu Dzividzinsku (1944–2011), kuras foto un negatīvu arhīvs glabājas LNB Mākslas krājumā);
- Rolands **Lappuķe** (izdevumi, kas saistīti ar trimdas latviešu jauniešu organizāciju darbību u.c. materiāli);
- platforma **Latvian Literature** (aktuālie latviešu literatūras tulkojumi dažādās valodās);
- **Latviešu evaņģēliski luteriskā draudze Vašingtonā** (skaņuplates latviešu garīgā un populārās mūzikas ieraksti, citi trimdas izdevumi);
- **Latvijas Nacionālā opera** (vairāku operu partitūras ar orķestra balsīm, kā arī Vācu teātra izdevumi (libreti), kas papildina jau esošo Vācu teātra kolekciju LNB krājumā);
- **Latvijas Pasts** (filatēlijas krājums–“Pastmarku gada komplekts 1991–2024”, kurā apkopotas visas Latvijā izdotās pastmarkas laika posmā no 1991. līdz 2024. gadam);
- **Latvijas vēstniecība Izraēlā** (enciklopēdija *Yudaica* 19 sējumi; materiāli, kas papildina Franka Gordona, rakstnieka, žurnālista un tulkotāja, jau iepriekš saņemto kolekciju);
- vēsturnieks Andris **Levāns** (grāmatu kolekcija, pārsvarā vācu valodā, kas saistīta ar Baltijas reģionu un Latviju);
- Jānis **Mažeiks**, Eiropas Savienības vēstnieks Moldovā (grāmatas par Moldovu);
- **Meksikas vēstniecība Zviedrijā** (grāmatas ar Meksikas vēsturi, literatūru, mākslu spāņu un angļu valodā);
- Daiga **Mazvērsīte** (sīkiespiedarbi – teātra, kino, sporta pasākumu, skolu sarīkojumu programmas u.c.);
- Carol **Medīns** (ASV) (nošu izdevumi, kas saistīti ar komponistu Jāni Mediņu un viņa kolekciju LNB Mūzikas krājumā);
- Mārtiņš **Pelēcis** (grāmatas, atklātnes no Aleksandra Pelēča kolekcijas);
- profesors Janošs **Pustajs** (*János Puszta*) (Andreja Pumpura eposa “Lāčplēsis” tulkojums ungāru valodā, profesora publikācijas, saistītas ar lībiešu valodu);
- Inguna **Rībena** (videokasetes un DVD ieraksti, kuros dokumentēti Rīgai 800 norises, pasākumi);
- Gaida **Šilinska** (Dzidras Ezergailes (1926–2013) ekslibri, kas papildina LNB jau esošo mākslinieces kolekciju ar jauniem darbiem);
- vēsturniece un mākslas zinātniece Inta **Štamgute** un Dzintars **Našenieks**, dizaina un drukas apgāda *Puse* īpašnieks (divi, īpaša iesējuma eksemplāri grāmatai *Rīga: 20. gadsimta sākuma pastkartēs* (2000) un *Puse* izdoto kalendāru ar Rīgas pastkartēm komplekts);
- Kristiāna **Štrāle-Dreika** (vairāk nekā 90 atklātnes no 20. gs. 80. gadu beigām, 90. gadiem – aptuveni pusei reversā ar roku rakstīti sveicieni, veltījumi, saistīti ar Tautas frontes darbību, sūtīti organizācijas vadītājiem);
- Maija **Treile** (grāmatas un vairāku ievērojamu latviešu mākslinieku grafikas darbi, tostarp vairāki Gunāra Krolļa (1932–2025) oforti un linogriezumi);
- Aira **Vilka** (grāmatas, tūrisma karšu kolekcija u.c. materiāli);
- Toms **Zariņš** (plakāti, kas veltīti ugunsdrošības tematikai);
- Dmitrijs **Zinovjevs** (ekslibri un iespiedgrafikas darbi —papildinājumi Dzidras Ezergailes ekslibru kolekcijai (195 vienības), vairākas Gunāra Krolļa savai ģimenei veltītas grāmatzīmes un vairāki grafiķa Reiņa Gailīša stājdarbi).

Pateicoties ilggadējai sadarbībai ar **latviešu organizācijām ārvalstīs un latviešu kultūras un sabiedriskās dzīves dokumentāro liecību aktīviem apzinātājiem dažādās mītnes zemēs**, LNB katru gadu saņem vērtīgus izdevumus un materiālus krājumam, saistītus ar latviešu trimdu un mūsdienu diasporu. **PALDIES** par sadarbību Latviešu kultūras **biedrībai “Tilts”**, Anitai **Batargs** un **Latvian American Shipping Line**, **Dienvīdkalifornijas latviešu biedrībai**, **Mineapoles Sv. Polas latviešu draudzei**, **Sirakūzas latviešu biedrībai**; Dainai **Bolšteins** par lielo ieinteresētību un iesaisti LNB krājuma papildināšanā; Sarmai **Liepiņai-Muižniecei** par rūpīgi atlasītajiem un sakārtotajiem Ernesta Voldemāra Bastjāņa (1884–1975) personīgā arhīva materiāliem un to nodošanu LNB, Mairai **Bundžai** par latviešu vēsturnieka un sociālā antropologa

Andreja Plakana (1940–2024) publicēto darbu atlasu no viņa personīgās bibliotēkas un nosūtīšanu LNB. Īpašs PALDIES **Amerikas Latviešu apvienībai** par kopīgo ideju un aktīvo iesaisti akcijā “Detektīvs latviešu grāmatplauktos ASV, svinot latviešu grāmatai 500!”, par dāvinājumu šogad Ivetai **Asons**, Vinetai **Bergai**, Paulam **Berkoldam**, Aijai **Celmai-Evans**, Valdai **Grīnbergs**, Angelai **Klīdzējai**, Lienei un Robertam J. **Kukaiņiem**, Robertam **Līšmanim**, Vairai **Pelēķis**, Kaijai **Straumanei**, Jānim **Zeltiņam**. PALDIES Inesei **Auziņai-Smitai** (Lielbritānija) un **Daugavas Vanagu Fonda Latviešu dokumentācijas centram “Straumēni”**, **Kanādas Latviešu Centram Toronto** un Aijai **Zihmanis**, Dainai **Gross** no Austrālijas, Brisbanes Latviešu biedrībai.

Līdzīgi kā citos gados, arī 2025. gadā ir saņemti **dāvinājumi no ārvalstu vēstniecībām Latvijā**, kas bagātina LNB krājumu ar izdevumiem par šo valstu vēsturi, sabiedrību, kultūru. PALDIES Korejas Republikas vēstniecībai Latvijā, Ķīnas Tautas Republikas vēstniecībai Latvijā, Meksikas vēstniecībai Zviedrijā, Taipejas misijai Latvijas Republikā, Ukrainas vēstniecībai Latvijā, Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecībai Latvijā un Turcijas Republikas vēstniecībai Latvijā.

Grāmatu dāvinājumi ir saņemti no valsts iestādēm, muzejiem, augstskolām, bibliotēkām, izdevējiem, sabiedriskajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs. Lielākā daļa no dāvinātā ir šo organizāciju izdotās publikācijas.

PALDIES:

- **valsts un pašvaldību iestādēm** – Latvijas Valsts Prezidenta kancelejai, Latvijas vēstniecībai Austrālijas Savienībā, Latvijas vēstniecībai Indijā, Latvijas vēstniecībai Īrijā, Latvijas vēstniecībai Ukrainā, Latvijas Valsts Arhīvam, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldei, Valsts Kultūrkapitāla fondam, Valsts Izglītības attīstības aģentūrai;
- **augstskolām, pētniecības centriem** – Daugavpils Universitātes Daugavpils medicīnas koledžai, Latvijas Universitātei, Lutera Akadēmijai, RISEBA, Rīgas Juridiskajai augstskolai, Rīgas Stradiņa universitātei, biznesa augstskolai Turība; Ģeopolitikas pētījumu centram, LU Filozofijas un socioloģijas institūtam, Latvijas stratēģijas un ekonomikas risinājumu institūtam LASER;
- **starptautiskās organizācijas un pētniecības centriem** – Antverpenes bibliofilu biedrībai, *Association for the Advancement of Baltic Studies (ASV)*, *Fritz Thyssen Stiftung*, *IAML (International Association of Music Libraries)*, *IBBY (International Board on Books for Young People)*, Igaunijas Bērnu literatūras centram, *Institut d'Estudis Catalans*, *Instytut POLONIKA (Polija)*, *Korea Foundation*, Lietuvas literatūras un folkloras institūtam, Nacionālajam muzejam Lublīnā (Polija), Slovākijas Nacionālajam arhīvam, *Vereinigte Kurlandische Stiftungen*, Vircburgas universitātei;
- **bibliotēkām** – Armēnijas Nacionālajai bibliotēkai, Čehijas Nacionālajai bibliotēkai, Čehijas Nacionālajai Tehniskajai bibliotēkai, Igaunijas Nacionālajai bibliotēkai, Lietuvas Martina Mažvida Nacionālajai bibliotēkai, Korejas Nacionālās asamblejas bibliotēkai, Norvēģijas Nacionālajai bibliotēkai, Serbijas Nacionālajai bibliotēkai, Vācijas Nacionālajai bibliotēkai (*Staatsbibliothek zu Berlin*), Taivānas Nacionālajai centrālajai bibliotēkai; Armēnijas Republikas Nacionālās Zinātņu akadēmijas Fundamentālajai zinātniskajai bibliotēkai, *Khanko Aper* Bērnu bibliotēkai, Maltas bibliotēkai, Nacionālo bibliotēku Padomei (*National Library Board*), Nikolaja Kopernika universitātes bibliotēkai Toruņā, Paņevezas apriņķa Gabriele Petkevičaites-Bites publiskajai bibliotēkai, Tallinas universitātes Akadēmiskajai bibliotēkai, Tartu Universitātes bibliotēkai, Vašingtona universitātes bibliotēkai; Latvijas Neredzīgo bibliotēkai, LR Saeimas bibliotēkai, Ogres Centrālajai bibliotēkai, Preiļu Galvenajai bibliotēkai, Vrubļevsku bibliotēkai;
- **muzejiem** – Cesvaines pilij, Daugavpils Marka Rotko mākslas centram, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejam, muzejam “Ebreji Latvijā”, Latgales Kultūrvēstures muzejam, Pasaules latviešu mākslas centram, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam, Rīgas Porcelāna muzejam, Turaidas muzejrezervātam, Varakļānu Novadpētniecības muzejam;

- **izdevējiem** – *Antolog Books*, Baltais valis, Eiro Print, EOLUS, Jāņa sēta SIA, Jelgavas tipogrāfija SIA, Lapu dizains, Latgales Media Centrs, Liels un mazs, LU Akadēmiskais apgāds, Mantojums, Orbīta, RTU izdevniecība, Sava grāmata SIA, Starptautiskais izstāžu birojs (BIE), *Uniting*, Vārdu Vārti, Vesta-LK SIA, ZAAO;
- **pašvaldību iestādēm, skolām** — Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādei “Kultūra”, Ludzas novada domei, Siguldas novada Mālpils kultūras centram; Grobiņas vidusskolai, Jāņa Simsona Madonas mākslas skolai, Rīgas Valsts tehnikumam;
- **sabiedriskajām organizācijām un biedrībām** – Alūksnes un Apes novadu politiski represēto klubam “Sarma”, “Cerību spārni”, Daugavpils baltkrievu biedrībai “Aļtanka”, HELIKONS, Liepājas literātu un radošo mūziķu klubam, Jāņa Lapsas piemiņas biedrībai, Jehovas liecinieku draudžu savienībai, Jelgavas kristiešu draudzei “Godība”, Krievu kultūras centram “Kalistratova nams”, Latvijas Alpīnistu savienībai, Latvijas Arheologu biedrībai, Latvijas Baleta un dejas gildei, Latvijas Bībeles Fondam, Latvijas Grāmatizdevēju asociācijai, Latvijas Koledžu asociācijai, Latvijas Kristīgajai aliansei bāreņiem, Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācijai, Latvijas Mūzikas terapijas asociācijai, Latvijas Orientēšanās federācijai, Latvijas Poļu savienībai, Latvijas Rakstnieku savienībai, Latvijas Teātra darbinieku savienībai, LNB Atbalsta biedrībai, Mammām un tētiem SIA, Nākotnes Atbalsta fondam, Ogres novada Kultūras centra Tautas deju ansamblim “Ogre”, Rīgas Bahai ticības draudze, i Romas katoliskās baznīcas Rēzeknes - Aglonas diecēzei, biedrībai “Suitu kultūras mantojums”, Svētās Ečmiadzinas Mātes Krēslam, biedrībām “Volūda”, “Zaļā brīvība”.

Grāmatas un atsevišķus izdevumus dažādiem LNB krājumiem, arī savus autordarbus, 2025. gadā LNB ir dāvinājuši:

Ruben Airapetyan, Hermin Anghelescu, Eva Ausēja, Nicolas Auzanneau, Ārija Āre, Dagnija Baltiņa, Anita Baltgalve, Hanna Bazhenova, Rolands Arturs Bebris, Meghan Moe Beitiks, Maria Berga, Juris Bergins, Ingrida Bergs-Gray, Pauls Berkolds, Aiga Bērziņa-Kite, Arnis Bērziņš, Guntis Bērziņš, Filips Bibiks, Sarmīte Bicāne, Artūrs Bogdanovičs, Juris Bergins, Mārtiņš Boiko, Inese Brants, Inta Brokāne, Aivars Broks, Ināra Buce, Laura Buivida, Franco Luigi Carena, Ilgvars Cēris, Juris Cibulš, Jānis Deglis, Evelīna Dombrovska, Ilze Dreize, Sanita Dubra, Vilis Dubrovskis, Georgijs Dunajevs, Kārlis Eihenbaums, Artis Ērglis, Roberts Franklins, Kristaps Freibergs, Roberts Freidensons, Valentīna Gajevska, Sarmīte Galsa, Linda Galvane, Sarmīte Gausiņa-Elksne, Nauris Gekišs, Ilze Gertnere, Jeļena Glazova, Māris Goldmanis, Valentīns Gorjunčiks, Renāte Grāvers, Aija Grāvīte, Iveta Grigule-Pēterse, Valda Grīnbergs, Māra Grudule, Līga Gulbe, Raimonds Gulbis, Andrejs Gusačenko, Baiba Ģermāne, Hans-Dieter Handrack, Matej Hribar, Ruslana Ivashchenko, Kristina Jakaite-Bulbukiene, Laila Jansone, Ģirts Jēkabsons; Margarita Jeļisejeva, Viktorija Jonkute, Anita Juberte, Dace Junemane, Inese Kaire, Aivars Kalējs, Ize Kalniņa, Aldis Kalniņš, Josifs Karasinskis, Anita Kārklīņa, Roberts Kirsānovs, Ieva Kisiļevska, Renāte Kloviņa, Valda Kļava, Irina Kostecka, Ināra Krasovska, Oļegs Krištāls, Olga Krivina, Skaidrīte Krūmiņa, Kristaps Kuplais, Anda Lamaša, Skaidrīte Lasmane, Kristīne Lauriņa, Vadym Lavryk, Māra Leimanis, Līga Liepa, Vladislavs Lisovs, Bruno Livkišs, Vineta Līce, Rūta Līcīte, Irēna Ločmele-Dambe, Antoņina Lubeja, Indra Ludbārža, Venantas Mačiekus, Māris Madars, Anna Majevska, Vladislavs Malahovskis, Gunta Malevica, Baiba Maneka, Ludmila Marčenko, Dainis Markovskis, Paul Pinchas Maurer, Dace Mažeika, Dzintra Meijere, Agita Meire, Jānis Miezeris, Ieva Miķelsone, Sarah Miller, Mārtiņš Mintaurs, Edgars Mizonis, Lucas Molina, Krzysztof Mordynski, Lalita Muižniece, Thomas Müller, Aleksejs Muraško, Madis Enrik Must, Kristiāna Nesa, Per Nielsen, Viive Noor, Vladimirs Osipovs, Olga Ošeniece, Baiba Ozola, Kristīne Ozoliņa, Rūta Ozoliņa, Vladimirs Partala, Māris Pavlovs, Ivans Pavlovskis, Georgs Pelēcis, Darius Petkūnas, Tomas Petreikis, Ilze Pētersone, Kārina Pētersone, Gunta Pilvere, Viktorija Piščikova, Eižens Počs, Antra Puriņa, Marts Putniņš, Matthew Pye, Shang Quanyu, Sanita Rakstiņa, Ēvalds Rata, Boriss Ravdins, Martina Rebmann, Unija Rence, Radoslav Rochallyi, Nikolajs Romanenko, Max Roomsky, Elvita Ruka, Andris Rūtiņš, Pēteris Sakalaurs, Roberts Seržans, Quanyu Shang, Valdis Siksnis, Renāte Siliņa-Piņķe, Varis Siliņš, Sabine Sommerkamp, Ojārs Spārītis, Antanas Stanevičius, Daina Straupe, Steve Strobe, Aiva Stūrmane, Andrejs Svetlickis, Artis Svoks, Valters Ščerbinskis, Zane Šime, Astra Šmite, Baiba Šmite, Ivars Šteinbergs, Brigita Tamuža, Ilze Tālberga, Vita

Teivāne, Andris Uškāns, Dace Ūdre, Inese Vaidere, Eleonora Terēzija Vaivode, Pēteris Vanags, *Ernestas Vasilauskas*, Reinis Vāvers, Kerīna Venskus, Mārcis Vidass, Valdis Villerušs, Jeļena Višlenkova, *Ludmila Yamrone*, *Yuko Yoshida*, Gustavs Zālītis, Kristīne Zaļuma, Aleksandra Zamatajeva, Mārtiņš Zandbergs, Sandra Zandere, Astrīda Zandersone, Zanda Zariņa, Ksenija Zastavska, Anda Juta Zālīte, Elmārs Zemovičs, Ineta Ziemeļe, Jānis Zlamets, Sabīne Zoltnere, Ieva Zuicena, Vidvuds Zviedris. **PALDIES par dāvinājumu!**

Paldies LNB ārvalstu viesiem un Latvijas iedzīvotājiem, kuri savu īpašo grāmatu dāvināja **Tautas grāmatu plauktam** <https://tautasgramatuplaukts.lv/> 2025. gadā!

Sirsniņš PALDIES ikvienam dāvinātājam! Lai 2026. gadā turpinām būt zinātkāri un cilvēcīgi!

Lūdzam ievērot! Dāvinājumu iekļaušana LNB krājumā, to bibliotēkā apstrāde un katalogizācija nereti prasa ilgāku laiku, reizēm arī padziļinātu izpēti, – gan kolekciju apjoma, gan izdevumu specifikas dēļ, it īpaši speciālo krājumu materiāli, tādēļ laipni atgādinām un lūdzam – pirms dāvinājuma vienmēr iepriekš sazināties ar LNB un pārliecināties, vai interesējošais materiāls jau ir apstrādāts un pieejams LNB lasītājiem.

Informāciju sagatavoja:

Aivija Everte-Pole
Krājuma attīstības vadītāja
Attīstības departaments
Latvijas Nacionālā bibliotēka
E-pasts: Aivija.Everte@lnb.lv